

Cimleuva

JÓGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Főszerkesztő: BENEDIK ELEK

TARTALOMJEGYZÉK:

Ne bántsát a fát. Címkép. Ocsvár Rezső rajza . . .	225
Ne bántsát a fát. Vers. Irta: Benedek Elek . . .	226
Ferkő. Elbeszélés. Irta: Bencédi Ferenc	226
Kis gyermek imája. Irta: Gara Ákos	227
Anyuska sir. Vers. Irta: Baloghné Molnár Mária . . .	228
Két őzike története. Mese. Irta: Borsai Mária . . .	228
Tavaszi dalok. Vers. Irta: Halmágyi Samu . . .	230
Tamás érdeklődik. Beszélgetés	280
Altató. Vers. Irta: Reismann Irma	232
A kis kofa. Kép. Verselte: Benedek Elek . . .	233
A pirostojás meg a rózsavíz meséje. Irta: Holstein Mária	234
A párjavesztett gerlice. Székely népromán . . .	235
Pincurka, Pufi meg a krinolinos baba	236
Fejtörő	238
Elek nagyapó üzeni	239
Szökés a teknőben. Két kicsapott diák kaladjai a Tiszán. Irta: Kertész Mihály . . . (Mellékleten)	

ÖCSIKE KÖNYVE

a „nadselű” gondolatok első sorozata

IRTA: BENEDEK ELEK.
Csinos kemény kötésben ára 35 Lei.

Megrendelhető a kiadóhivatalban Szatmáron.

A Cimbora azt üzeni:**Ha finom
cukorkát
akartok:****kérjétek Melissát****Eredeti Wolfner****gépszijak****minden méretben****kaphatók****BRAUN és LÁSZLÓ vaskereskedésében,
Szatmár, Piața Victoriei (volt Deák-tér) 9.****A Szatmári Leszámitoló- és Kereskedelmi Bank r.t.**

Alapítke 10 millió leu.

Tartaléktőke 1 millió leu.

Takarékbetét állomány 45 millió leu.

Bármely összeg erejéig fizetéseket vállal:Bukarestben és bárhová LEUBAN, Bécsen keresztül bárhová OSZTRÁK
KORONÁBAN, Prágán keresztül bárhová CSEH KORONÁBAN, Berlinen
keresztül bárhová MÁRKÁBAN, Fiumén keresztül bárhová LIRÁBAN,
Budapesten keresztül bárhová MAGYAR KORONÁBAN.

Vesz és elad mindennemű idegen pénzeket és amerikai chequeket bevált.

Kölcsönöket legelőnyösebben folyósít.

A Generala bukaresti biztosító társaság, valamint az Assicurazioni Generali triesti biztosító társaság főügynöksége.

Betéteket könyvecskére és folyószámlára gyümölcsöztetésre elfogad
és azokat kívánatra azonnal bármikor visszaad.**Fiuk!****Lányok!****A Cimborát****olvassátok,****szeressétek,****terjesszétek!**Aki elő akar fizetni a Cimborára, az írjon egy levelező-lapot Szatmárra, a
Cimbora kiadóhivatalának címezve és a következő vasárnap már kezében a lap.**A lap egy negyedévre negyven leuért jár.****Felélős szerkesztő: Dénes Sándor.****Kiadó a Szabadsajtó Könyvnyomda és Lapkiadó r.-t. Szatmár.****A szerkesztőségnek szülő levelek, rejtvény megfejtések és
közlésre szánt kéziratok Benedek Elek címére, Kisbaczon,
u. p. Nagybaczon, Háromszék-m. küldendők.**

Cimbora

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Főszerkesztő: Benedek Elek

Ócsvár
923.

NE BÁNTSD A FÁT!

(Ócsvár Rezső rajza Benedek Elek verséhez.)

Ne bántsd a fát!

Ne bántsd a fát, hisz ő is, érez,
Szép gyöngén nyulj a leveléhez;
Ágát ne törd, lombját ne téped,
Hagyd annak, a mi: épnek, szépnek —
Ne bántsd a fát!

Ő is anya, minden levelke
Egy-egy gyermek, gonddal nevelve;
És gyermek minden ágacskája,
Szeretettel tekints föl rája —
Ne bántsd a fát!

Édes gyümölcsét vágyva-várod,
S mégis letépnéd a virágot?
Szegény virág gyorsan elszárad,
S te bánkódol majd — késő bánat! —
Ne bántsd a fát!

Megtépett fának nincs virága,
Mint a vak, úgy néz a világba.
Oly bus a fa, a tördelt, tépett,
Mint anyád, ha elvesztne téged —
Ne bántsd a fát!

Falombok közt viharba', vészbe',
Lám, meg se ring madárka fészke;
Fáradt ha vagy, leülsz alája,
S elszenderít madár danája —
Ne bántsd a fát!

Mind, akik fákat ültetének,
Sirjukra szálljon hálaének:
Ásóval is költők valának,
Szép lombos fáról álmodának —
Ne bántsd a fát!

Benedek Elek.

FERKÓ.

— Irta: Benézdi Ferenc. —

Dacos, büszke gyerek volt Ferkó. De legnagyobb bűne az volt, hogy titkos imádója volt a dohánynak. Igaz, nem egyedül az ő bűne, hogy megszerette a dohányfüstöt. Zsiga, Pista meg a többiek annyit kínálgatták neki a cigarettát és fújták orra alá a füstöt, hogy nem bírt tovább ellenállani a csábításnak és fölcsapott ő is, mint a többiek titkon, bujkáló dohányzónak. Szegény édesanyja, aki oly nagyon szerette, nem is sejtette Ferkónak ezt a bűnét.

De tulajdonképpen miért is volt olyan nagy bűne ez a bujkáló dohányzás? Azért, mert ebből származott sok nagy bűn. Többek közt a lopás is. Hiszen, honnan is lett volna Ferkónak pénze, amiből dohányt vegyen?! Ő még nem szerzett pénzt sem keze, sem esze munkájával. Neki, ha megéhezett, még kényeret is szülei adtak. Vízért meríteni sem engedték a nagy gádoros kutból, mert még gyöngé volt arra. De Ferkónak pénz kellett, vagyis jobban mondva dohány. De honnan vegye a pénzt, vagy magát a dohányt? Kezdetben még az édesapjából csent el időnkint egy-egy keveset, de nem lehetett mindig hozzá jutni, vagy attól is tartott, hogy egyszer rajta csipik. Ettől a gondolattól pedig félt. Tanácskozára jött össze Zsigával meg Pistával, hogy hogyan juthatnának dohányhoz. Zsiga azt tanácsolta: Mi úgy is dohányt árulunk, én hozok nektek, csak hozzatok pénzt.

— Ah! ez nagyszerű! — kiáltott föl Ferkó meg Pista azonnal, — a többi már tudjuk mi.

A rövid tanácskozás után mindenki hazafelé tartott. A nap melegen sütött le a földre. A madarak vigan daloltak. A légy tova zümmögött a

Ferkó füle mellett. A faluból minden épkézláb ember a mezőn volt. Ferkó pedig közben hazafelé tartott. Lelkét csak ez az egy gondolat foglalta el: hogyan szerezhet pénzt.

Amikor az udvarra ért és a szép székel kaput betette: egy kissé megállott és széjjel nézett. Senki sem volt otthon, a nagy csendben csak egy tyuk kodácsol.

— Megvan! — kiáltott föl Ferkó s lassan a tyuk után osont, megleste, hogy hová ül le. Várt reszketve, remegve. Félt, hogy az édesanyja hazajön és akkor minden veszve van. De nem jött. Végre a tyuk elhagyta a fészket, ahol az imént ült és Ferkó félelemtől s örömtől lázasan rohant oda. Négy szép tojás volt ott. Ferkó lehajolt hozzájuk. Gondosan a zsebébe rakta. Izgatottan a boltoshoz sietett. Eladta. Onnan egyenesen szaladt Zsigához és amit a tojásokért kapott, odanyomta a markába s suttogta: No most már adj dohányt! Zsiga meg sem nézte, hogy mennyi a pénz, amit Ferkó adott, csak azt érezte, hogy pénz, még pedig titkon, bűnös uton szerzett pénz. Mégis visszasugta: várj csak, mert jövök azonnal. Jött is nemsokára. Ferkót megrántotta, mondván: no most jere. Addig rohantak, amíg a patakot elérték s ott a magas vesszőfonta kerítéstől és fűzfáktól eltakarva letelepedtek. Zsiga előhuzta a dohányt s átadta Ferkónak. Zsiga még más egyebet is hozott, ami a füstöléshez kellett. Még jóformán azt sem tudták, hogyan kell cigarettát csinálni, de azért csináltak és az eldugott helyen rágyújtottak.

Azalatt a mezőn vigan ment a munka. Édes anyja és édesapja nem is sejtettek semmi

rosszat. Azt hitték, hogy tiszta, ártatlan lelkű az ő Ferkó fiok, mint a kis Jézus annak idején, akinek semmi titkolni valója nincsen; aki otthon nanyó mellett jól érzi magát, s ha pajtásai közé megy, ott is csak szép, léleknevesítő játékokat játszik.

Végre Ferkó és Zsiga újra elváltak és hazafelé tartottak. Ferkó nagyon nyugtalan volt. Hátha megtudnak mindent. De Ferkó már nem tudott ennél az egyénél megállani, habár mindig úgy félt valamitől. Hazulról gyakran tűnt el más egyéb is. Szülei kutattak az eltűnt tárgy után, Ferkó csak remegett. Sőt egyszer egy alkalommal még a Zsigáék házába is belopózott és dohányt csent el. Node ettől a pillanattól még inkább nem találta a helyét. Most már Zsigától is félt. Fogadást is tett, hogy többet nem fog lopni soha semmit, a máséhoz nem nyúl.

Egyszer a vásárba vitte édesapja, hogy segítsen a Rendesre meg a kis borjára vigyázni. Egy ideig, amíg édesapjával volt, jól is viselte magát. Egy kis időre azonban édesapja elengedte, hogy csatangoljon. Valahogyan a pogácsás bódék elé került. A pogácsát megkivánta, s a kívánság annyira erőt vett rajta, hogy megfélekezett fogadásáról és elhatározta, hogy legalább egyet megszerez magának. Veszedelmes volt a vállalkozás, mert mindenik asztal mögött egy jól megtermett asszonyosság állott. S lám, Ferkó terve mégis sikerült. Csak akkor eszmélt tetteire, amikor elvegyülve az emberek sokaságában az édes apja felé tartott. Ekkor így mentegette magát: nem tehetek róla, hogy annyira megkivántam. De hiszen ott úgy is maradt elég. Nem gondolt arra, hogy újra visszaesett a lopás bűnébe; hogy a lelkét újra beszennyezte; hogy újra nem lesz nyugta, pedig egy ideig, amíg fogadását megtartotta, milyen jól érezte magát?

Két hónappal később édesapja megint vásárba vitte. Most már Ferkó alig várta, hogy szabadon járhasson. Amint magára hagyta édesapja, azonnal a pogácsás sátrához sietett. Egyiket ki is szemelte, ahonnan zsákmányát megszerzi. Közelébe huzódott a sátnak és úgy tett, mintha csak ottan ácsorogna, aki a pogácsákra ügyet sem vet, hanem inkább a vásáros székelő bácsik alkudozásait figyeli. Pedig a valóság az volt, hogy inkább az asztal mögött álló pogácsás asszonyosságot figyelte. Egyszer az asszony csakugyan hátrafordul, hogy a ládájából ujakat vegyen elő. Ebben a pillanatban Ferkó az asztalra nyúlt s már a zsebébe is rejtette az elcsent pogácsát. Ezt még vagy kétszer megismételte és már épen el akart távozni, amikor érzi, hogy sűrűn hullanak rá az ütések. Rémületében még magához sem tért, az asszony (mert az volt) megforgatta egy néhányszor saját tengelye körül, zsebéből az elcsent pogácsákat kiszedte, jót lóditott rajta és újra elfoglalta előbbi helyét. Ferkó csak most kezdett magához térni. Megszégyenülve, könnyes szemmel indult tovább, hogy minél gyorsabban eltűnjék az emberek és állatok tömegében. De

hiába furta be magát oda. Most már valami kimondhatatlan félelem is erőt vett rajta. Lelki felindulásában futni kezdett. Ugy érezte, hogy csendőrök jönnek utána, mert ő lopott, ő bűnös. Szaladt, de nem édesatyja felé, hanem valamire máshová. Akárhová, csak egyedül legyen. Csak ne lássa senki őt és az ő nagy szégyenét, melyet az arcán és mindenütt érzett, amióta az az asszony büntető kezét rátette. Egy magános fatövén, vagy árok szélén, — messze a vásártól, az ő szégyenének és bűnének helyétől roskadjon le, csak itt ne. Ott aztán, ha utoléri a csendőrök: csináljanak vele akármit. — Így sajgott át Ferkó lelkén az egész történet. Szaladt és csakugyan nem is állott meg addig, amíg teljesen egyedül nem érezte magát. Ott leroskadt egy helyre és zokogott keservesen. Tépte, szaggatta a lelkét az ő bűne: a kis lopások és ez a szégyene. Várta, hogy már jöjjenek a csendőrök és vigyék, mert úgy sem tud szabadulni ettől a valamitől, ami úgy kinozza. De a csendőrök nem jöttek. Lassankint zokogása csendesült és így kiáltott föl: Istenem! Meg tudok-e szabadulni ettől a bűntől! Ezek a szavak a megkönnyebbülés felé vezették lelkét. Valami érzékenyülés vett erőt rajta és arra újra kezdett földerülni, valami végtelen szeretet ömlött el szívére és lelkén. Így kezdett beszélni: Oh te kis Jézus! Te is annyit szenvedtél, amikor ekkora voltál?! Nem, te nem szenvedhetél ennyit, mert te nem voltál rossz!

Ferkó elindult, hogy az édesapját fölkeresse. Most valami másfajta erőt érzett; most valahogyan másképen nézte az embereket. Édesapjának azt mondta: Édesapám! Olyan jól érzem most magamat.

Nem tett fogadást, hogy soha többé nem fog lopni és mégis ettől az időtől nem nyult a máséhoz.

Kis gyermek imája.

*Jó Istenkém, kérlek szépen,
Hallgasd meg a könyörgésem:
Áldd meg az én jó apámat,
Aki értem annyit fárad.*

*Amerre jár, este, délbe,
Szép virágot hints elébe,
Hogy ne érje tüske lábát,
Por ne lepje a ruháját.*

*Jó Istenkém, kérlek szépen,
Hallgasd meg a könyörgésem:
Áldd meg az én jó apámat,
Hogy ne érje sose bánat.*

*Ha lefekszik, vigyázz rája,
Legyen édes, boldog álma;
Ha felébred korán reggel,
Viseld gondját szeretettel.*

Gara Ákos.

ANYUSKA SIR...

Édes, kicsi, fehér virágaim,
Hiába ébredsz a táj,
A lelkem úgy sir, úgy sir értetek,
Halvány kis arcotok de fáj!

Fáj, hogy rügy pattant már ágakon,
S tudom, hogy van már Hóvirág,
A földszagu tavaszt hozó szellő
S az egész napfényes világ.

Tündérmesék és altató dalok
Emléke most oh, jaj, de ég!
De fáj, hogy jó volt, szép volt a világ,
Mikor én kis gyermek valék.

A ti mesétek szenvedést mesélt,
A játék srápnelkupa volt,
S ágyuk kegyetlen bömbölő kara,
Mi nektek bölcsődalt dalolt.

Az én ruhácskám finom volt s meleg,
Kenyerem mézes, hófehér.
A ti ruhátok foszló és kopott
S oh, jaj, fekete a kenyér!

Nincs kiskutyátok, kisbárányotok,
Kiscsirke, rét, fű, vadvirág,
Csak egy tenyérynnyi kék ég messze, fölnt
S lent hajszás, lármás, rossz világ.

Nincs hely, nincs hely a számotokra itt,
S akármit kér kis ajkatok,
A válasz mindig kurta és hideg:
Fiacskám, nincs, hallgassatok!

— Édes, kicsi, fehér virágaim,
Két, szép, halovány, kis sugár,
Örömtelen gyermekkorotokért
Oh, Istenem, de kár, de kár!...

Baloghné Molnár Mária.

Két őzike története.

— Írta: Borsai Mária. —

Egy júniusi reggel hugommal éppen az öltöztetéshez fogtunk, amikor bejött kis szobánkba édesapánk, arca csakúgy ragyogott az örömtől és így szólt hozzánk: — Siessetek, gyermekek, az öltöztetéssel, mert valami meglepetést készítettem elő számotokra.

— Mit apa, mit? — kérdeztük mi egyszerre, aztán feleletet sem várva, rohantunk ki úgy, ahogy voltunk az udvarra, ahol a meglepetést sejtettük.

Tényleg az udvaron erős magas cigány állt, előtte egy nagy letakart kosár, amelyből fura vinnyogó hangok hallatszottak ki. Mi dobogó szívvel, de azért bátran rántottuk le a kosárról a leplet — és mit gondoltok, gyermekek, mi volt a kosárban? — Két apró kis őzike. Ugy bizony! Két gyönyörű őzike, ők nyávogtak olyan keservesen.

Mi első meglepetésünkben szinte sóbálványra meredtünk, igazán nem mertünk hinni a szemünknek. Eddig csak a képes könyvből ismertük az őzikéket s most ime legtitkosabb vágyunk teljesülve, mert kaptunk őzikét, — valódi élő őzikét, sőt nem is egyet, hanem kettőt, mindkettőnknek külön egyet!

Boldogan simogattuk az őzikék fejét, majd a jó cigány bácsi segítségével eloldoztuk a spárgákat, amikkel lábaik voltak összekötve és talpra segítettük őket. Ekkor mindkettőnk kiválasztotta a magáét és nevet akartunk adni nekik, mire a cigány bácsi közbe szólt, hogy az egyik őz: urfi, a másik őz: kisasszony, tehát eszerint nevezzük el őket.

Kis hugom őzurfít akarta, mert tudott számára egy nagyszerű flúnevet. Ugyanis hugocs-

kámnak volt egy kis barátja, akinek olyan nagy barna szeme volt, mint az őzikéknek. Ezt a kis fiút Fricinek hívták, így tehát az ő tiszteletére kapta őzurfí a Frici nevet. Enn abban az időben a saját nevem találtam a világon legszebbnek, s így az őz kisasszony Mici nevet kapta.

Ezután mindketten külön vonultunk az udvarnak egy-egy elrejtett zugába, kiki a maga őzikéjével s próbáltuk őket magunkhoz szoktatni. Igazán csak ekkor értünk magunkhoz ebből a gyönyörű, álmoknak tetsző kábulatból. Az őzikék nagy barna szeme pedig mélységes fájdalommal nézett fel ránk. Szegénykék, annyi mindenben mentek már keresztül. Elvették édesanyjuktól, kivitték az erdőből őket s most ki tudja, mi lesz majd velük. Mi persze délig eljátszottunk volna az őzekkel, ha édesanyánk hangja közbe nem szól és nem küld be öltözni. Persze, hogy az őzikéket is bevittük magunkkal a szobába. Kis hugom minden áron azon volt, hogy az urfit egy babakocsiba tegye és úgy kocikáztassa. De Fricinek nem tetszett a mulatság, mind a négy lábával kapálódzott az ellen, hogy őt babának nézzék. Ilyen sértést! Nosza, volt nevetés erre a kalimpálásra, még Mici kisasszony is elhuzta gunyosan a száját.

Nálunk jó dolga volt Micinek és Fricinek. Kaptak inni annyi tejcskét, amennyit csak elbírtak, sőt néha még annál is többet, hogy a gyomruk is elronthatták vele. A zöldben sem volt hiány. Óriási kertünkben szabadon szaladgálhattak, mert mi megszoktattuk őket, hogy a kertben utánunk jöjjenek. Jöttek is a kis kedvesek, még a nevüket is értették. Esténként kis hugommal a kertből alma, szilva, meg körtefa

leveleket szedtünk a kötényünkbe s azt az őzikék fekvőhelye mellé tettük, hogy éjjel, ha megéheznek, legyen mit egyenek. De ez a munka volt számunkra a legnehezebb. Este a kertben sötét volt, a fák félelmetesen súgtak-búgtak, a bokrok mögött titokzatos alakokat láttunk leselkedni, s persze, nagyon féltünk. De mit csináljunk? Az őzikéknek kellett az ennivaló és apa csak úgy vette meg, ha teljesen mi magunk gondozzuk és látjuk el őket.

A legmulatságosabbak a délutáni játékok voltak. Mi szabadon szaladgálhattunk az őzikékkel a kertben és kedvünk szerint levő meséket játszhattuk meg. A legkedvesebb játékunk az volt, hogy virágból koszorút fontunk a fejünkre s az erdő tündéréinek képzeletük magunkat. Az őzikék két elvarázsolt királyfi voltak, akiket az erdőben lévő gonosz, rút varázsló változtatott át özzé. Egész délután játszottunk hü lovagjainkkal, végül pedig nekik ajándékoztuk tündéri jelvényünket, a virágkoszorút, amit az elvarázsolt királyfiak jóízű csámcsogással fogyasztotak el.

Egyszer egy ebéd után barátaink jöttek el hozzánk játszani. Nem mentünk le a kertbe, mert hűvös volt az idő, de az őzikéket leengedtük s ők boldogan ugrándoztak a nedves fűben. A nagy játékban mindenről elfelejtkeztünk, csak amikor vendégeink már elmentek, jutott eszünkbe megnézni, hogy mit csinálnak az őzikék. Leszaladtunk a kertbe hangos Mici! Frici! kiáltással. Mici rögtön elénk is jött s nagy barna szemével szomorúan nézett ránk. De kis hugom hiába hívta legszebb hangján Fricit, Frici csak nem akart előbujni. Gyorsan elkezdtük hát keresni mindenütt, fák mellett, bokrok alján. — Egyszer csak valami nyöszörgést hallunk a kerítés mellől, oda rohanunk, hát ott vergődik szegény Frici a kerítésnél, a nyaka be van szorulva két deszkának a nyílása közé. Megpróbálom s végre nagy nehezen sikerül kihuznom a fejét: amit bizonyosan azért dugta be a lécek közé, mert ki akart nézni a rétre. De Fricit nem lehetett fölláttatni. Csak feküdt a földön, lábait az égnek emelve és nyögött nagy keservesen. Bevittük a konyhába, vízzel locsolgattuk, rumos cukrot tettünk a szájába, ecettel dörzsöltük a homlokát, de minden hiába. Szegény Fricikének, úgy látszik, keservesen kellett bűnhődnie a kíváncsiságáért. Alig élt azután még egy félórát. Amikor Frici nem rugott többet és szép barna szemével sem pislogott már, kitört belőlünk az eddig visszatartott keserves zokogás. Hangos jajszóval sirattuk meg kedves játszótársunkat.

Még aznap délután elrendeztük a temetést. A szomszéd bácsi gödröt ásott a kertben, a nagy fenyőfa alatt, s abba tettük bele Fricikét, telehintve illatos virággal. Mici mellettünk állt és nézte, hogyan tűnik el előle testvérkéje, az utolsó kötelék, amely az erdőhöz fűzte. A kis sirt azután beültettük virággal, köröskörül pedig kiraktuk apró kerek kavicsokkal. Fejfának nagy

darab fehér követ tettünk s ráírtuk fekete szénrel szegény Fricike egész nemesi nevét, amit azelőtt csak nemrégien találtunk ki számára: Kis- és Nagyerdei Tővölgyi Őz Frigyes.

Ezután persze összes szeretetünket Mici örökölte. Hogy mégis ne érezzük oly igen Frici hiányát, elhatároztuk, hogy délelőtti játszom én, délután pedig hugocskám játszik Micivel. Bizony, így kellett megosztoznunk egyetlen megmaradt őzikénken.

De Mici nem birta elfelejteni testvérkéjét, nem birta megszokni az egyedüllétet, olyan szomorúan, olyan vágyakozva nézett ki mindig a rétre, hogy megsajnáltuk és kivittük. Ugy látszik, azt hitte, hogy az erdőben van, mert boldogan futkosott körbe-karikába. Estefelé szépen bejött velünk a kertbe, így hát nem féltünk, hogy Mici nem jön vissza s majd mindennap a réten sétáltunk vele.

Az őzike azonban egy nyilást is felfedezett a kertben, amely a rétre vezetett s teljesen szabadon sétálghatott, amerre csak akart. Estére szépen mindig hazajött.

Minél jobban nőtt Mici, annál torkosabb lett s rávetette szemét a kertben lévő legszebb virágokra. Különösen a rózsabimbókat kedvelte hosszú nyakával a legmagasabb rózsabokrot is elérte. Így persze nem lehetett a kertben tartani, ezután csak az udvaron játszhattunk vele. De Mici olyan okos volt, hogy képes volt egész nap a kertajtónál fel s alá sétálni, míg végre is elérte célját: valamelyikünk „tévedésből” nyitva felejtette a kertajtót. Egy ilyen „tévedésből” való kertajtó-nyitva-hagyás majdnem végzetes lett mindhármunkra: őz Micire, hugocskámra és rám. A kert virágdiszben pompázott, s édesanyám büszkesége, a gyönyörű káposztafajok csábítóan integettek Mici felé. Mici úgy gondolta, hogy ő ugyanis rokona annak a bizonyos kecskének, akire rábízták egykoron a káposzta őrzését, mért ne tehetne hasonló helyzetben ő is úgy, mint dicső elődje? Aztán nem sokat tanakodott és ha nem is mind, de legnagyobb részt összerágta a káposztát. Ebéd utáni csokoládénak őszi rózsákat meg késő nyári szegfűket evett. Aztán, mint aki jól végezte dolgát, megelégedetten és büszkén sétált a virágágyakon.

Hogy mi történt, amikor édesanyánk Mici legújabb hőstettét felfedezte, arra borítsuk a feledés sötét fátylát. Az eredmény az lett, hogy számüzni akarta egy ismerősünkhöz, akinek már régen fájt szegénykére a foga. No, de hála a mi két óra hosszát tartó bömbölésünknek és javulást ígérésünknek, őz Mici ideiglenes kegyelmet kapott. Ezután sokkal jobban vigyáztunk rá. Csak az udvaron játszadoztunk, de ez nem volt valami kellemes játék. Már alig vártuk, hogy eljöjjön az ősz, hogy a kertből mindent betakarítsanak s mi ismét játszóhelyünket a kertbe telessük át.

Vége már teljesen üres volt a kert s mi olyan diadalordítással, ami tíz indiánnak is di-

csőségére vált volna, levonultunk a kertbe. Hej, most volt csak igazán jó mulatságunk, mert nem kellett semmire sem vigyázni. A megsárgult, megszáradt őszi faleveleket meggyújtottuk s a máglya körül bus halotti éneket énekelve, tettük el a tavaszt és a nyárt. Hát még a sok vadgesztenye milyen pompás játék! Lehet vele célba dobálózni, labdázni, lehet megsütni s az őzikeknek adni! Szóval, ezen az őszön nagyon jól mulattunk mind a hárman. De jöttek később az esős, ködös novemberi napok s a szobából ki sem mozdulhattunk, az őzike pedig szomo-

ruan járt-kelt a kertben. Nem ízlett már neki semmi. Vágyott messze az erdőben lévő testvéreihez, édesanyjához. Kevés volt neki a kert meg a rét. Nem kellettünk már mi sem játszótársnak. Aztán egy esős, hideg reggelen hiába vártuk, hogy Mici feljöjjön mint rendesen, a konyhaajtóhoz, hogy megegye a reggeli tejcskáját. Hiába vártuk este és hiába vártuk másnap reggel is. Nem jött többet elő a kertből. Az őzike megértette az erdők hívó szavát s elment megkeresni azt a helyet, ahol született.

TAVASZI DALOK.

I.

Oh, jöjj tavasz!
Rügy-illatos szellőddel lengj körül,
A rétre hints üde virágokat,
Amelyeknek a lelkem úgy örül
S oldozd fel a leláncolt habokat.

Oh, jöjj tavasz!
Hozd vissza a vándormadarakat,
Zengjen ismét daltól minden berek,
Szaladjon széllel versenyt a patak
És vigadjon ismét minden gyerek!

II.

Rólad dalol a kis madár,
Jövedeled üdvözlöve,
Nyomodon zöldül a határ

S nyit a virág az erdőbe,
Szép kikelet!
Zengjen a dal ifju hévvel
Vidám avagy méla hangon,
Nyissatok, virágok, kéjjel,
Amig csak tart, míg itt vagyon
A kikelet!

III.

Csörgő-patak partján,
Virágok ölében,
Pillangókkal tarkán
Benépesült réten
Elmerengni, játszadozni,
Dalolni és mosolyogni –
Oh, szép ifju évek,
Ez az, ez az élet!

Halmágyi Samu.

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a bódító növényekről.)

II.

Tamás: Nehezen vártalak már haza! A multkor megígérted, hogy két kérdésemre legközelebb válaszolsz. Nem feledkeztem meg a kérdésekről, mert felírtam őket. Először is azt szeretném tudni, hogy a görög jósök és jósnők nem vettek-e be valami bódító szert a jóslás előtt? Másodszor arra vagyok kíváncsi, miért rágja némelyik ember a dohányt vagy szivarvégget? Talán így jut hozzá a bódító anyaghoz?

Apa: Mind a két kérdésedre válaszolni fogok. A másodikra azonban későn fog sor kerülni, mert az első az érdekesebb. Tudom, közbejő meg új kérdeznivalód lesz. A jóslás és jóslással összefüggő dolgok mindig érdekelték az embereket. Mindenki szeret a titokzatos jövőbe tekinteni. Ezért volt annyi jós nemcsak a görögöknél, hanem minden népnél. Sőt jóslának ma is. Jóslának pedig nemcsak a műveletlen népek között, hanem közöttünk is sokan élnek, akik hisznek abban, hogy a jövőndőt előre meg lehet látni.

A görög jósök mindig különös körülmények között jósoltak. A titokzatosság valószínűbbé tette a jóslat igazságát. A jós barlangok mélyéből, a tepsom belsejéből adta meg a választ, annak, aki remegve várta az istenség megnyilatkozását. A jós ugyanis csak közvetítője volt az istennek. Nincs okunk kételkedni abban, hogy a jós legtöbbször bódult állapotban adott választ. A bódultságot nem kell hasis-sal, vagy ópiummal előidézni. Létrejön az különböző fűszerek füstjének vagy más gőzöknek hatására is. Nem is teljes a bódulat, csak az ember különös, izgatott állapotba kerül. Ilyen lelki állapotban, természetesen, sajátos válaszokat ad a kérdésekre. Ezeket a válaszokat aztán kiki magyarázhatja tetszése szerint. Ha a méreg hatása elmúlik, ha az izgatottság lecsendesedik, legtöbbször valószínűleg a jós sem emlékezett jóslatára. Nem kell őket tehát csalóknak gondolni, bizonyára közöttük sokan voltak, akik hitték, hogy lázas állapotukban beléjük száll az isteni szellem és ők az isteni akaratot nyilatkoztatják

ki. A gőzőknek minden esetre szerepük volt a jóslásokban. De az sem lehetetlen, hogy a jósök valamilyen bódító szert be is vettek. Nem lehetetlen, hogy hasist. Ennek a használata ugyanis nagyon régi. A fakírok régen ismerték és ma is használják. Legalább azokban a szerekben, melyek csodás tevékenységükre szükségesek, alkotó rész a hasis.

Tamás: Már többször olvastam az indiai fakírok csodáiról, de — az igazat megvallva — nem hittem bennük. Azt hittem, hogy olyanok, mint az ügyes bűvészek, becsapják, félrevezetik a nézőket. Arra gondoltam, hogy nekik még könnyebb dolguk van, mint a mi bűvészeinknek, mert a közönségük legnagyobb része tudatlan és mindenféle csodákban hisz.

Ápa: Nem szabad mindig hitetlenkedni, Tamáskám. A fakírok cselekedetei között sok olyan van, amely a gyors mozgáson, a nézők becsapásán alapul, de vannak dolgok, melyeket a mi bűvészeink nem tudnak utánozni. A fakir teste néha napokon keresztül olyan, mint a halotté. Az élő test rugalmassága teljesen megszűnik és a fakir mereven fekszik előttünk. Képzelheted-e ezt csalásnak? Akkor csodálkoznál, amikor órák, néha napok múlva a fakir látszólagos halálából feltámad, teste visszanyeri az élő test melegét és rugalmasságát. Természetesen, arra kell gondolnunk, hogy mérgezés történt, nem halálos, de azért oly nagyfokú, hogy az egész test megbénul. Ebben szerepének kell lenni a kender gyilkos mérgének, a hasisnak. Ennek a méregnek az a sajátsága, hogy a vele élő ember a legnagyobb hőségben reszket, végtagjai teljesen hidegek és a mérgezést nagyon hosszú alvás követi. A fakírok olyan dolgokat tűnnek el fájdalom nélkül, amilyenek bennünket a legnagyobb jajgatásra kényszerítenének. A fájdalom türelését csak úgy magyarázhatjuk, hogy a test el van bódulva. Ma már a mi osvostudományunk is megteszi ezt. Mielőtt fájdalmas műtéteket végeznénk az orvosok, vagy az egész testet elbódítják, vagy csak egy részt. Indiában régen rájöttek erre.

Tamás: Ne haragudjál ápa, de nem tudok hinni abban, hogy a jósök becsületesek voltak. Ők tudták azt, hogy bevettek valamit, vagy beszívtak valamilyen gőzt. Ha ezt tudták, tudniok kellett azt is, hogy nem az Isten beszél belőlük, hanem a méreg zavarta meg rendes gondolkozásukat.

Ápa: Jól okoskodol, fiam, de én tovább is azt állítom, hogy a jósök nagy része hitt isteni hivatásban. Nagy ereje van a hitnek. Ők nem voltak egyistenimádók, nem ismerték a természetet úgy, ahogy mi ismerjük. Ők azt a bevett mérget vagy bódító gőzt nem méregnek tekintették, hanem az istenek adományának. Olyan isteni ajándékot láttak benne, melynek segítségével kieszközölhetik, hogy beléjük szálljon az isteni szellem. A bódító mérgek élvezői úgy sem tudják mindig elválasztani a méreg hatása alatt látott álmoképeket a valóságtól. Néha valóban

gondolják álmaikat. Nagyon érdekes példákat mondhatnék neked, ha a boszorkánypörökről akarnék beszélni. Elhiszem azonban, hogy voltak a jósök között, akik egyáltalán nem hittek jóslatokban és csak csalták a hívő embereket.

Tamás: Jó, hogy a boszorkányokat említetted! Éppen azt akartam mondani, hogy ezek is rokonságban vannak a jósökkel. Az emberek azt hitték róluk, hogy a hegyeken gyűlnek össze, ott mulatoznak és az ördögöktől mindenfélét megtanulnak. Tudom, hogy ők maguk is maguk ellen vallottak, de csak kényszerűségből. Azt hiszem, erősen meggyötörték őket, amikor vallatták. Én azt gondolom, inkább jóslásokkal foglalkoztak és becsapták az embereket. Talán az ördögöket azért emlegették, mert így jobban hittek nekik. Ugy-e, ápa, ezek olyanok lehettek, mint ma a kártyából vagy tenyérből jósló cigányasszonyok?

Ápa: A boszorkányokról nem szívesen beszélek. Sajnálom, hogy meg is említettem őket. Elborzadok, ha rájuk gondolok. Volt egy hosszú korszak, fiam, amikor az ég alja máglyáktól piroslott. A máglyák felé ártatlan asszonyok hosszú serege idült. Jajkiáltásukat a körülállók örömrivalgása nyelte el. Azt sem tudom, melyik csoportot sajnáljam jobban. Egyaránt borzongott a máglyák füstjében fuldoklók jajsza és a tudatlanság sötétségében tévelygők örömmordítása.

Tamás: Olyan gonoszak voltak akkor az emberek, hogy örömmel nézték mások szenvedését?

Ápa: Az emberek nem voltak rosszak, hiszen akkor nem sajnálnám őket. Tudatlanok és hiszékenyek voltak. Örültek annak, hogy az ördög veszedelmes cimborája elpusztul. Mentől többen pusztultak el a legkinosabb halállal, annál nagyobb volt az öröm. Ők azt hitték, hogy a máglyák Isten dicsőségét hirdetik.

Tamás: Hogyan került valaki boszorkány hírébe? Ha mindenkire ráfoghatták, senkinek az élete sem volt biztos.

Ápa: Bizony, könnyen ráfogták valakire, hogy boszorkány. Az ember mindig másban keresi a hibát. Ha valaki szerencsétlenül járt, vagy ha háziállatával valami baj történt, a baj okát nem magában vagy a sors csapásában kereste, hanem valamelyik embertársában. Ráfogta valakire, hogy megrontotta. Az emberek mindig hiszékenyek voltak és valamelyik falusi asszony egyszer csak azt vette észre, hogy boszorkány hírébe keveredik. Az áldozatok nagyobb része ezekből került ki. Voltak sokan az áldozatok közül, akik jóslással, orvoslással foglalkoztak. Ezek talán maguk is terjesztettek magukról, mende-mondákat, hogy szavuknak nagyobb hitele legyen. Voltak minden valószínűség szerint olyanok is, akik hittek a maguk boszorkányságában.

Tamás: Ezt nem értem. Csak nem akarod azt mondani, hogy ők maguk is hittek az ördögökkel való találkozásban?

Apa: De bizony ezt akarom mondani!

Tamás: Hiszen akkor örültek voltak!

Apa: Nem voltak egészen örültek, de nem is voltak józan emberek. Belőlük nem kellett kikényszeríteni a vallomást. A kérdésekre azonnal válaszoltak, önként, minden kínzás nélkül. Elismerték, hogy az ördögökkel cimboráskodnak, nagy mulatságokat szoktak velük csapni, seprűn lovagolnak, állatokká tudnak változtatni embereket, megrontják szomszédok házi állatait, esetleg gyermekeit is. Vallottak még több ilyesmit.

Tamás: Talán féltek a kínzástól?

Apa: Lehet, hogy olyan is akadt köztük, de ismétlem, sokan voltak, kik a maguk bűbájosságában hittek. Ha meg nem akasztottál volna, már megmagyaráztam volna neked a dolgot.

A legnagyobb mérgeket nem merték az emberek bevenni, hanem kenőcs alakjában használták, vagy gőzüket beszívták. Így kisebb mennyiségben szívódott a szervezetbe, de hatását azért megtette. A boszorkány hírében álló emberek közül többen ismerték a mérgeket és hatásukat. A mérges növényekből kiőzték a mérget, összekeverték és olyan módon alkalmazták, hogy életük nem forgott közvetlen veszélyben. Az így elbódult emberek a mérges kenőcs, mérges gőzök vagy a lenyelt mérge hatására alatt olyan izgatott lelkiállapotba kerültek, mint az ópiumszívók vagy hasisevők. Majd félig ébren, félig alva csodálatos káprázatok fogták el őket. Mikor felébredtek, maguk is elhitték, hogy megtörténtek velük azok a dolgok, amikről álmodoztak.

Tamás: Miért beszéltek mindig gyűlésekről és repülésről.

Apa: Minden méregnek más a hatása. Ma nem tudjuk, milyen mérgeket kotyvasztottak össze. De sejtjük éppen abból, hogy ilyen álmaik voltak. A hasis valószínűleg köztük volt, mert a kender-mérge hatása alatt nagyon könnyűnek érzi magát az ember, repülni szeretne. A hasis élvezői be is zárják az ablakokat, mert egyik-másik bódulatában madárnak képzelet magát és kirepül az ablakon. Aztán bódulatában az embernek olyan látomásai vannak, amilyen dolgokról nappal szokott gondolkozni. Nem kell tehát csodálkoznod azon, hogy a jóslással és kuruzslással foglalkozó emberek az ördögöket látták bódult állapotukban.

Tamás: Most már értem, miért vannak rokonságban a jósök a boszorkányokkal. Mind a két fajta a mérge hatása alatt állott. De azt nem tudom, mióta hisznek az emberek boszorkányokban?

Apa: Régi ez a hit nagyon. Meg se tudják az időt mondani. Legtöbb ember azonban Krisztus után 1300 és 1700 között pusztult el boszorkányság miatt.

Tamás: Még kétszáz évvel ezelőtt is égettek boszorkányokat? Ezt nem hittem volna! Egy könyvben egyszer azt olvastam, hogy Magyarországon már Kálmán király eltiltotta a boszorkányégetést.

Apa: Kálmán tanult ember volt. Ugy látszik, nem hitt a boszorkányokról szóló babonákban, de azért ő nem tiltotta el az összes boszorkánypereket, hanem csak azt mondta ki, hogy bizonyos fajta boszorkányok nincsenek. A többiek ellen tovább folytak a pörök. Nincs még 200 éve, hogy Szegeden egész csoportot elégettek. Spanyolországban még 150 évvel ezelőtt is égettek boszorkányt.

Tamás: Csak nőket égettek el?

Apa: Az áldozatok óriási többsége nő volt, de olykor-olykor férfiak is máglyára kerültek. Szegeden például férfiakat is égettek el az utolsó boszorkányégetés alkalmával.

Tamás: Most jut eszembe, apus, hogy volt még egy kérdésem. A dohányról akartam kérdezősködni. De fontosabbnak láttam a jóskát és boszorkányokat; egészen megfeledkeztem a dohányról.

Apa: Édes fiam, én szívesebben beszéltem volna a dohányról, meg más bódító növényekről, mint a szomorú boszorkányperekről. De nem ártott ez sem, mert te mindig visszavágysz a múltba. Sok szép is volt ott, de meg kell látnunk a magasan lobogó máglyákat, melyeknek tűzében ártatlan és beteg emberek égtek el. Ha hirtelen visszakérülnék azokba az időkbe, milyen szomorú lenne az életünk! Végig kellene néznünk sok ártatlan ember pusztulását, kiket a babonás néptömeg a halálba kerget. Nem tudnánk segíteni rajtuk s még nem is haragudhatnánk a bírakra, mert hittek áldozatuk bűnösségében.

Altató.

*Aludj, kicsi fiam, csöndesen, békével,
Álmodj a csillagok tündöklő fényével,
Anyakéz vetette puha fehér párnád
Átöleli meseország tündérszép világát.*

*Aludj, kicsi fiam, legyen álmod boldog,
Fáradt bús szárnyakon ha szállnak a gondok.
Virrasztó éjjélnek halovány bús fénye
Jó gyermekek álmát, jaj, össze ne tépje!*

*Aludj, kicsi fiam, csöndesen, békével,
Álmodj a madárkák vidám énekével,
Örköndve vigyázok, míg kerül az álom,
Hallgatag, lemondó, néma éjszakákon.*

*Aludj, kicsi fiam, s ha majd jön a reggel,
Ébredj napsugaras, mosolygó jókedvvel,
Virrasztó éjjélnek halovány, bús képe
A Te kis világod, jaj, össze ne tépje,
Jó gyermekek álmát a szeretet védje!*

Reismann Irma.

A KIS KOFA.

„Hogy a csibe, kislányom!”
 „Nem csibe ez, instálom!”
 „Hát mi, ha nem csibike?”
 „Édes hugom, ilike.”

„Kicsi hugod, igazán?
 Én csibének néztem ám!
 No de azért megveszem.”
 „Dehogy adom! Van eszem!”

„Tessék, itt a tyukanyó,
 Husa pompás, porhanyó.
 Csak száz forint az ára,
 Elég egy vacsorára.”

„De csibémet, annyi kincs
 Széles e világon nincs,
 Hogy eladjam, nem soha!”
 „Igazad van, kis kofa!”

A pirostojás meg a rózsavíz meséje.

— Irta: Holstein Mária. —

Sugár rezgett, szellő lengett, csilingelt a hóvirág: ébredjetek!

Itt a tavasz első mosolya, nemsokára jön a fecske s a gólya!

Jaj, Uram, Istenem! Lett nagy felfordulás: hajlongtak a fák, könnyezett az ég, öltözött a föld.

Sok-sok kíváncsi fű, tolakodó zöld levelecske bujt elő innen-onnan.

Volt jó dolga báránynak, bocinak, még a tarka csikó is köztük ugrált. Harapdáltak, csámcsogtak reggeltől-estig. Olyan jóízűen eddegéltek, hogy Jucika meg Janika is megkívánta.

— Nini, hiszen akad mezei saláta is! Hoztak jó nagy kosarat, aztán ők is szedegettek.

— Jaj, de pompás vacsora lesz! — mondta Janika.

— Öntött salátát eszünk sült szalonnával, — törülte a száját Jucika.

Meghallotta Nyulapó, aki foglalkozására király volt Nyulországban. Most kirándult, hogy lássa, nődögél-e a saláta birodalmában?

Amint sorba csipegette a fiatal levélkéket, elgondolta, hogy így is jó, hát még öntve milyen finom lehet?

Meg is kérdezte egy arra siető egérkétől:

— Hallod-e, hugom! Mi fán terem az öntött saláta?

— Én bizony nem tudom, bácsikám! De épen várom a testvéremet, aki a városban szolgál, megkérdezem tőle.

Jött is a testvére nagy sebbel-lobbal. Oly büszkén hordta az orrát, hogy meg sem látta Nyulapót.

A jószívű mezei egér megölelte, megcsókolta néniét s rögtön megkérdezte:

— Kedves Cincogóm, a bácsika kérdi: mi fán terem az öntött saláta?

Cincogó kisasszony megvetőleg végigmustrálta őket, aztán azt felelte:

— Látszik, hogy a mezőn laktak: nincs annyi jóban részetek, mint nekünk uri népeknek a városban. Hát a saláta a földön terem.

— Tudom, tudom, — legyintett fülével a nyulkirály — de hogy készül?

— Hát az öntött salátát úgy készítik, hogy előbb megfőzik, aztán kiöntik.

— Köszönöm szépen! — ugrott nagyot örömeiben Nyulapó s egy-kettőre otthon termett.

Királyi kastélya az árok partján egy csomó vakondtúrás között pompázott. Nyulanyó meg az udvari népség majd hanyatt vágódott ijedében, mikor felséges urok lóhalálában beugrált.

— Feleség, holnap öntött salátát eszünk!

— Ugy lesz, — felelte Nyul anyó s hivatva is az udvari szakácsot, hogy el ne felejtse holnapig.

Jött a szakács, de amikor meghallotta, majd elszökött félelmében, mert bizony-bizony hírét se hallotta az öntött salátának.

A nyulkirály szépen fülön csipte s visszahozta ökelmét.

— Na fuss, szógám! Megfőzöd a salátát, aztán kiöntöd s kész van.

— Ertem, makogta a szakács, de miből csináljunk tüzet? Az egész mezőn még egy szál forgács sincs!

— No, Tapsika fiam, — szólitotta a nyulkirály legkisebb csemetéjét — szaladj csak az erdőbe, hozz egy kis tűzrevalót!

A szakács kapta a fülét, meg egy csomó léhűtőt s eliramodott salátáért velök. Tapsika nagy duzzogva indult az erdő felé.

Egyet szökkent, kettőt pihent; majd estére járt az idő, amikor a nagy erdőbe ért. Bezzeg ott megjött a kedve. Csak úgy kacintgattak rá a fiatal hajtások. Hozzá is látott, rágicskált nagy vidáman. Addig evett-eddegélt, hogy elsötétedett.

Ő bizony ma nem megy haza, gondolta magában, úgy is annyit evett, hogy meg se mozdulhatott. Hát lefeküdt egy bokor tövébe s aludt jóízűen, még álmában is nyaláncodott.

Alig pirkadt a hajnal, Tapsika nagy jövősmenésre ébredt.

— Jaj a vadászok! — dobogta félénk nyul-szíve.

Már-már nekiiramodott, amikor látja, hogy nem a vadászok. Maradt hát szép csöndesen. Két lábra állt s úgy fülelt nagy kíváncsian. Ugyan miféle sürgős-forgás? Az ébredő erdő legeslegközepén volt egy nagy tisztás. A nagy tisztás közepén turt vagy husz hatalmas vad-disznó. Csak egy csattogott agyaruk a kemény földben. Szempillantás alatt két nagy gödröt ástak. A másik szempillantásban elegyengették a földet körülöttük. Akkor már ott állott egy csapat szelid őzecke, mindeniknek jócsomó szép zöld fű a hátán. Szépen leszedegették egymásról s kibélelték vele az egyik gödröt.

Aztán leszökkent a fáról vagy száz ürge mókus. Kirakták a másik gödör oldalát dióhéjjal.

Alig végezték dolgukat, nagy csengés-bongás; suhogás, szárnycsapás rezzentette meg a levegőt.

Gyönyörűen csicseregve, sok-sok arany-madár szállott. Mind, mind a tisztás felé igyekeztek. Csőrükben icinyke-picinyke aranykosár függött.

Mi volt a kosárkában?

Sok-sok színes tojás: piros, zöld, kék, tarka, arany, ezüst. Képzeljétek, még olyan is akadt köztük, amelyiken Tapsika tulajdon nagy-fülü fényképét látta.

Az aranymadarak lerakták tojásaikat a fűvel bélelt nagy fészekbe, aztán hangos énekszóval tovaröppentek.

Alig tűnt el az arany ragyogása, ezüstös fény lepte el az erdőt. Hát csak leereszkedett egy szép ezüst felhő. Ezüstöt hintett mindenfelé, még a Tapsika fülére is. Megnyílt rajta egy gyémánt csapocská és ömlött-ömlött belőle a legfinomabb rózsavíz. Hova ömlött? Egyenesen bele a dióhéjjal bélelt kutba. Amikor már színiültig telt, jött széluram nagy sietve. A hátára kapta a szép ezüst felhőt s elnyargalt vele. Megtisztult a levegő. Tündöklő napfény mosolygott, tarka szivárványszínlők lengtek mindenfelé. A napsugarak útján sok-sok gyémántos hintó gördült, aranypillangó fogva mindenik elé. Leszállottak a pillék az erdő tisztására, megállottak a gyémánt hintók. Aranyhaju tündér szállott ki mindenikből. Nagy, virággal telt kosarakat cipeltek s szépen egymásmellé rakták őket a bársonyfűre. Aztán felaggatták ezüst kötényöket, megtöltötték tarka virággal és elkezdtek ültetni. Ültettek erdőre, mezőre, utszélre, árokba.

Egyszerre csak színes lett az egész környék. A pillangók kapták a szép tojásokat és raktak minden elhagyott fészekbe egyet-egyet.

Akkor aztán tündér, pillangó kis ezüstöntözőt vett elő a gyémántos hintó aranyládájából s öntözték-öntözték a kis virágokat drága rózsavízzel.

De már ezt Tapsika sem nézhette tétlenül, hirtelen a legszebb tündér elé ugrott s felajánlta szolgálatát. A szép tündér mosolyogva nyújtotta át ezüst öntözőjét. Tapsika derekasan hozzálátott a munkához. Ez volt a szerencséje, mert épen jött felséges apja egész kíséretével, meg egy csipős mogyoró vesszővel: elveszett fiát kereste.

No, de hogy munkában látta, nem bántotta drága csemetéjét.

Ő is felcsapott kertésznek s felséges lábai ugyancsak emelgették az ezüst öntözőt. Persze hogy erre egész udvara követte példáját. Így egy-kettőre elkészült a munka.

Az illatos virágok mosolyogtak,
A tündérek táncoltak, dalba fogtak.
Dalukra a költözők visszatértek.
Csicsérgés, élet! Nyoma sincs a télnek.

A tündérek megköszönték a nyuszik segítségét. Hálából nekik adták a megmaradt tojást s a rózsavízet. Aztán felültek gyémánt hintójukba s elszállottak az esticsillag rezgő sugarán.

Nyulapó kis sipba fujt. Egyszerre ott termett országának apraja s nagyja. Mindenkinek puttony a hátán. Felrakták a sok tarka tojást, kimerték a rózsavízet s elvitték Nyulapó kastélyába.

Tapsika büntetésből mégis száraz ágat cipelt, mert Nyulapó nem felejtkezett meg elmaradásáról, sem az öntött salátáról.

Amint hazatértek elkészítette hűséges szakácsa, ki, hogy szégyenbe ne maradjon, tanácsot kért a házi nyultól.

Szalonna helyett főtt tojással ették. A nyulkirály úgy jóllakott, hogy kétfelé állt a füle.

Vacsora után tanácsot tartottak, mi legyen a tojással s a rózsavízzel?

Egyik ezt tanácsolta, a másik azt. A végén felállott a nyulkirály és azt mondta, hogy ő nagy hálával tartozik Jucikának, meg Janikának, mert ha ők nem emlegetik, sohasem eszik öntött salátát.

Ezért azt ajánlja, hogy csináljanak fészket a Jucikáék kertjébe és tegyék oda a tojásokat, mellé egy üvegbe rózsavízet.

— Helyes, helyes! — makogták a többi nyulak.

Igy kapott husvétra Jucika pirostojást és Janika rózsavízet.

Bizonyosan a többi jógyermek husvét ajándékának is van meséje.

A jövő husvétig utána járok.

A párjavesztett gerlice.

(Székely népmóda.)

Búsan bűgő bús gerlice
Kedves társát elvesztette.
Elrepüle zöld erdőbe,
De nem szálla a zöld ágra,
Hanem szálla asszu ágra,
Asszu ágat kopogtatja,
Kedves társát siratgatja:
„Társam, társam, édes társam,
Sohasem lesz olyan társam,
Mint te voltál, édes társam!”

Búsan bűgő bús gerlice
Elrepüle messze földre,
Messze földre, zöld bűzába,
De nem szálla zöld bűzába,
Hanem szálla konkoly ágra;
Konkoly ágat kopogtatja,
S kedves társát siratgatja:
„Társam, társam, édes társam,
Sohasem lesz olyan társam,
Mint te voltál, édes társam!”

Búsan bűgő bús gerlice
Elrepüle messze földre,
Messze földre, folyóvízre,
De nem iszik tiszta vizet;
Ha iszik is, felzavarja,
S kedves társát siratgatja:
„Társam, társam, édes társam!
Sohasem lesz olyan társam,
Mint te voltál, édes társam!”

Picurka, Pufi meg a krinolinos baba.

Öcsike mamája a születésnapjára ajándékba kapott egy afféle szobadisznek való babát, melynek feje, dereka porcellánból van, derékon alul pedig — nem is baba, csak egy rengeteg nagy, széles, puffos szoknya, amilyent vagy hatvan esztendővel ezelőtt viseltek: úgy hívják, hogy krinolin.

Öcsikének már régen szemet szurt ez a

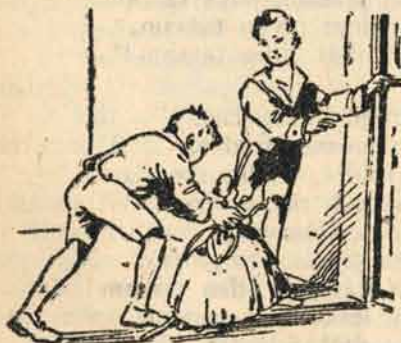

különös baba, de sokáig nem mert hozzányulni, mert a mamája a babára is azt mondta, amit a szép régi ebédlőbutorra szokott:

— Ez a baba *szent*. Nem szabad hozzáérni az ujjakok hegyével sem!

Öcsike nem igen tudta, mi az a „szent”, de akár hiszitek, gyerekek, akár nem: félt ettől a különös szótól. A többi szobában nyugodtan

fölmászott a karosszék hátára, nyugodtan ugrott a szekrény pereméről a divánra, közben olyan levegő-bukfencet vetve, amit a cirkuszban „ha-

lálugrásnak” szoktak nevezni — de az ebédlőbutorokat tisztelte, azokat nem használta fel hátborzongató cirkuszi mutatványaira. És, mint mondtam, ugyanígy tisztelte a krinolinos babát is, amíg csak... amíg csak nevezetes vendégük nem érkezett Öcsikééknek: Stánci néni személyében.

Stánci néni messziről jött és sokáig maradt. Napok óta lakott már Öcsikééknél, még pedig nem egyedül, hanem, amint mondani szokás: kutyástul-macskástul. Volt neki egy kis kutyája, Pufi, meg egy fehér macskája: Picurka. Ezekről nem vált meg soha.

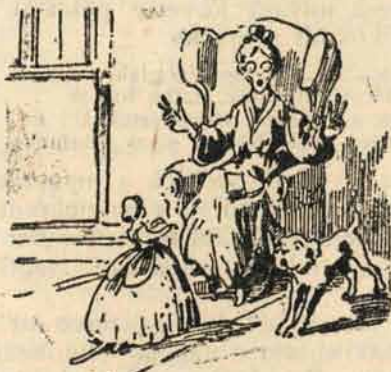
Pufi és Picurka, ámbár együtt éltek, amióta az eszüket birták (és Stánci néni állítása szerint nagy esze volt mind a kettőnek) — mégis csak afféle kutya-macska barátságban voltak egymással. Örökös kurrogás, miákolás verte fel Öcsikéék

csöndes házat. (Mert hiszen az a ház, ahol Öcsike lakott, csöndes ház lehetett, ugy-e, gyerekek?)

A két verekedő közül Öcsike a gyöngébbiknek, a cicának fogta pártját. Picurka kedves, ragaszkodó, szelid kis állat volt, s Öcsike mindennap elpanaszolta, hogy „mindig azs a gonos Pufi kezd ki vele”.

Törte a fejét Öcsike, hogyan lehetne egyszer megcsúfolni azt a „gonos Pufit”. Nehéz volt

elbánni vele, mert Stánci néni meg mindig Pufinak fogta pártját.

Addig törte Öcsike a fejét, hogy egyszer csak — akár hiszitek, akár nem — „nadselű gondolata” támadt. De ez a gondolat olyan

vakmerő volt, hogy még Andrisnak is alig merte megszegni.

– Nézzsed, Andris, – mondotta, – itt van a *sent* baba...

– Hogy merted elvenni a helyéről? – kiáltott fel Andris.

– Mert rá akarom borítani Picurkára, – folytatta nekibátorodva Öcsike.

– Picurkára! Minek?

– Annak, hogy megijessük vele azt a gonos Pufit.

– Jó, – mondta Andris, nem bánom. Megérdemli Pufi.

– Andris szép csöndesen megfogta Picurkát, Öcsi meg ráborította a krinolinos babát. Aztán egyik kinyitotta az ajtót, a másik utnak indította Picurkát.

Stánci néni ott ült a másik szobában, abban a karosszékből, melynek tetejére Öcsike oly gyakran szokott felmászni. Ugy belémerült az olvasásba, hogy észre sem vette, amint a meg-elevenedett krinolinos baba feléje kezdett tapogatni. De bezzeg észrevette Pufi, aki hűségesen üldögélt az asszonya mellett. Sok mindent látott már életében Pufi, de sétáló porcellánbabát még sohasem. Kimeredt a szeme és olyat vak-

kantott rémületében, hogy Stánci néni is felnézett a könyvből. No, le is ejtette a kezéből! Nem tudta: ébren van-e, vagy álmodik. Öcsike meg Andris az ajtó mögül figyelték Stánci néni- nek és kedves kutyájának éktelen rémületét.

Hanem Picurka sem érezhette valami jól magát a krinolin alatt. Nem tudta elképzelni,

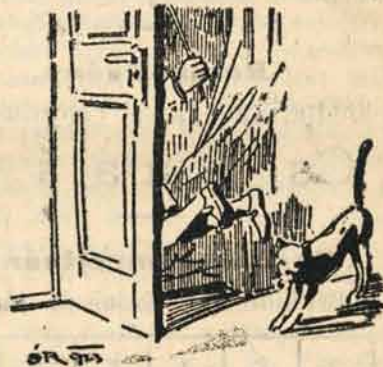
miféle sötét, szűk börtönbe zárhatták őt. Keser- vesen elmiákolta magát.

Erre a hangra mindent megértett az okos Pufi. (Hiába, mégis csak megmondta Stánci néni, hogy nagy esze van ennek a kutyának!) Amint az ellensége hangját meghallotta, bátran neki ugrott a krinolinos babának.

Picurka nem látott semmit, de jól hallotta, hogy Pufi közeledik felé. És mert Picurka is okos állat volt: tüstént kitalálta, hogy Pufi nem jó szándékkal közeledik. Megfordult és futásnak eredt. Pufi végigkergette a lakáson. Öcsike meg Andris utának lopóztak: hadd lássák, mi lesz a vége a kergetőzésnek?

O jaj, rossz vége lett!

Picurka egyszerre csak beleütközött egy asztal lábába... Ez az asztal pedig az ebédlő- ben állott, a „szent“ butorok között. Picurka, nyakában a krinolinos babával, egy szempillan- tás alatt felszökkent a „szent“ asztalra, ahová Pufi már, akármilyen dühösen ágaskodott is, nem tudott utána mászni. Hanem a „szent“ asztalon drága virágvázákat állottak és Picurka ugrás közben mindet lefordította az asztalról.

Öcsikében is, meg Andriskában is meghűlt a vér, mikor a virágvázákat ezer darabra törtek a földön, a virágok szétszóródtak és a víz csöndesen kezdett szertefolyni a parketten. Mi lesz most?

Érzékeny szívem van; ne kívánjátok tőlem, gyerekek, hogy elmondjam: mi lett most. Any- nyit elmondok, hogy kinyitott egy ajtó, belépett valaki és lekapta Picurkáról a krinolinos babát. Picurka leugrott a földre és onnan nézte kerekre nyílt szemmel, hogy mi történik. Az ajtó szár- nya mögött egy kezet látott. A kézben pálca volt. Az ajtó mögül két kalimpáló láb nyult ki. A pálca gyorsan, sűrűn mozgott: föl-le, föl-le. Picurka olyan hangokat hallott, mintha erősen porolnának valamit. Valaki mintha ezt mondta volna siró hangon:

– Jaj, jaj, sohase nyulok többet a *sent* babához!...

Ki volt ez a kéz? Kinek a lába kalimpált a levegőben? Mit porolt ki a gyorsan mozgó pálca? Ki beszélt a „sent babáról“?

Én nem mondom el, mert megszakadna a szívem. Találja ki, aki akarja. *Elek nagyapó.*

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejt-
vény megfejtése is jogosít!

A rejtvények megfejtését, a megfejtők
és nyertesek névsorát egyszerre, a megfej-
tést követő hónap végén közlöm!

Betűrejtvény.

– Beküldte: Máyer Teri. –

$$\frac{M}{I} \quad \frac{D}{E} \quad 1\frac{1}{2} \quad E$$

Számrejtvény.

– Beküldte: Csöregi Feri. –

Melyik az a szám, melynek fele, negyede,
nyolcada, tizenhatoda, harminckettede, hatvan-
negyede 189-et tesz ki?

Betűrejtvény.

– Beküldte: Tóth-lipesei Fabricius Ágost. –

Cs á á á á ó

Kocka-számrejtvény.

– Beküldte: Ifj. Szaniszló János. –

3	5	4	5	0	5
0	0	1	1	1	2
2	4	4	4	3	2
4	5	2	4	3	5
0	3	1	2	4	1
0	2	1	3	4	0

A számok helyesen összerakva, felülről
lefelé és balról jobbra 15-öt kell kiadjanak.

Betűrejtvény.

– Beküldte: Bulbuk Hugó. –

$$Jó \times 10 \frac{1}{2} \frac{m}{v} p p$$

Kocka-számrejtvény.

– Beküldte: Dömsödy Gizike. –

1	4	7
2	5	8
3	6	9

A számok úgy helyezendők el, hogy ke-
resztül-kasul 15-öt adjanak.

Névrejtvény.

– Beküldte: Rácz Erzsike. –

Sámuel, Ottó, Nándor,
Dezső, Róbert, Árpád.

(E hat főnév kezdőbetűi helyesen össze-
rakva egy hetedik nevet adnak.)

Verses rejtvény.

– Beküldte: Neubauer Károly. –

B-vel szebb mint a szépség.
F-el bajban az egészség.
M-el testünk hasznos szerve.
T-vel nagy, ha állsz egy hegyre.
V-vel lyukat készítsz véle.
Három betű összevéve.

A CIMBORA előfizetési ára
Csehszlovákia területén egész évre
40, félévre 20 cseh Korona.

TRÉFÁS NÉPDAL.

Nagy gazda volt az apám,
Hej sokat is hagyott rám :
Hat ökörnek kötelét,
Meg egy vasvilla nyelét,
Eszemadta!
Juj! Eszemadta!

Jól is nevelt ökelme :
Mindennap megdöngete.
Iskolába járatott,
Minden télen hat napot,
Eszemadta!
Juj! Eszemadta!

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, u. p. Nagybaczon, Háromszék megye küldendő, s akkor idejében kaptok választ! A levélírást egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Nagy Ernő (Marosvásárhely). Oly szép az írásod, mintha vésve volna minden betűje, pedig még csak III. elemista vagy. Ha így fejlődik tovább az írásod, művésze leszel a szépírásnak. Hogy legjobban szereted Ősike nadselű gondolatait, azt bizonyval büszke örömmel fogja olvasni Ősike. — **Csűrös Emília** (Kolozsvár). Valóban, hosszú az út *Az Én Újságom* bűbájos mosevilágától a Maupassant regényig, de te nemcsak hű maradtál hozzám, de most kézen fogva vezetsz elém két unokát: Pistike öcséd az egyik, aki ágyudörgések közt született és azóta sokszor hallotta ezt a furesz szót: „nines”, a másik pedig kedves tanítványod, Hirsch Évike, szüleinek egyetlen gyermeke. Hogy szeretettel fogadom őket, arról jól voltál meggyőződve, s hadd irjanak ezek nekem mennél többször, mert nálam a türelemnek szerelem a neve, „pápaszem” pedig, hál’ Istennek, nem kell hozzá: a szemorvos szerint, ha az emberi kor legvégső határáig élek is. — **Ádám Mária** (Ditrő). Nem állhatom meg, hogy külön meg ne dicsérjem gondos, tiszta írásodat. Remélem, legközelebb írsz magadról is egy s más meg arról, milyen világ van a fenyesek és márványok hazájában. — **Wasserstrom László** (Dés). Szinte-szinte jók volnának képrejtvényeid a sokszorosításra, de a megszerkesztésben némi hiba esett. Nevezetesen: az ár a fejtelten törzs felett nem hordárt jelent, hanem árhordót vagy vivőt s az elesett korcsolyázó fiu képe sem felel meg a „sik” szónak. — **Medveczky Olga és Zoltán** (Belényes). Most új címszalagot nyomnak s azokról valamennyi lány unokám neve után elmarad az „önagysága” címzés. Legszebb cím maga a név. Mennél több nyelvet tud valaki, annál könnyebben boldogul az életben s ha jó magyar könyveket olvastok a Cimbora mellett, színmagyarak maradtok nyelvben és lélekben egyaránt. — **Lukátsy Cicuka** (Vámfalu). Most találkozom először a neveddel s meg is dicsérem szép írásodat, III. elemista unokám. Következő alkalommal ne csak a megfejtést közöld velem, hanem írd magadról is. Ismered-e Monoky Sándor bácsit, aki a Cimborának már oly sok szép verset írt? — **Mayer Maci és Ősi** (Székelyhid). Oly szép papírórsát küldtetek, hogy ha nem lett volna havas, szeles, borongós a husvét, feltűztem volna a kalapomba, hadd lássa nagyanyóka, hogy megfiatalodott nagyapóka. — **Ősz Piroška, Mancika és Zsigmond Ferike** (Torja). Biz’ úgy van, amint Zsigmond Sárának írtam: sok szép emlék köt engem Torjához, mert diákkoromban a nyári vakációkat rendszerint ott töltöttem az én felejthetetlen nagybátyámnál. Micsoda vidám nyarak voltak ezek! Már rég készülök, hogy meglátogassam Zsuzsa nénit, akit ti bizonyval ismertek s valószínű, hogy a nyáron át is szaladok, akkor aztán közelebből megismerkedem veletek. — **Stabó Gyula** (Kézdivásárhely). Jó a pontrejtvényed,

s jönni is fog, a másik igen ismerős és igen könnyű. Nehezebbet várok tőled. — **Felichter Henrik** (Székelykocsárd). Bizonyosan egy gimnáziumba jártok, onnét ismered, ugy-e, Retter János, Ferenczy Zsiga és Breiner Viktor unokáimat. A szőrejtvényed jön, Elek nagyapó meg május 4-én estefelé utazik át Kocsárdon Kolozsvár felé a gyorsvonaton, s ha a pályaudvaron kiáltasz egyet: Elek nagyapó! — egy-két percet elbeszélgetünk. — **Köszeghy Ferencz** (Marosvásárhely). Lám, milyen jó ember Molter tanár ur! Nemcsak ír a Cimbora-ba, de beszél is róla. Hiszen van is oly nagy olvasó gárdám a székely fővárosban, hogy a mai nehéz időkben nagyobb már alig is lehetne. Rejtvényeidből válogatok. — **Iffy Borsi Árpád** (Kolozsvár). Feljegyeztem a címedet, s ha csak tehetem, meglátogatlak május 5-én s megnézem a két szép kert közül bár az egyiket. A kiadó bácsinak megüzenem, hogy ne küldjön két újságot, csak azt, amelyik az Atilla-utcába jár, mert igazad van: nagy pazarlás ez ebben a papirinséges világban. — **Elefant Olga** (Dés). Nagy kedvvel olvasod Ősike „nadselű” gondolatait, mert hasonlítanak a te Ősikéd gondolataihoz s hasznát is veszed a rejtvények megfejtésével. Hát ennek igen örvendek, de már annak nem, hogy beteg voltál s fáraszt az írás. És mégis irtál! Ez arra vall, hogy szereted Elek nagyapót is, a Cimborát is. — **Zakariás Kata** (Gyimesközéplek). Isten hozott, gyimesközépleki unokám! Nyílnak-e már a gyimesi vadvirágok? — **Rosmann Etus** (Marosvásárhely). Most már remélhetően pontosan kapod az újságot, mert jó sok papír érkezett a nyomdának. — **Korányi Magda** (Szatmár). Igazán ügyesen rajzolsz III. osztályos létedre. Csak igyekezzél, fogok én még tőled képrejtvényt közölni. A számrejtvényed sorra kerül. — **Darkó Testvérek** (Torda). Minden nap vártatok az üzenetet s lám, megérkezett, ugy-e. Csak írtatok ezután is, s meglátjátok, hogy mindég kaptok választ. — **Reiner Nusi** (Nagyvárad). Látod, csak írnod kell s mindjárt válaszolok. Hát csak jöjjenek a levelek, de ha sok a tanulnivalód, ezután se felejtssd: első a lecke, aztán a levélírást. — **Szeremley Ilona** (Fogarás). Megkaptam az édesapád által két levélben küldött román versek szép fordításait s a te sikerült szőrejtvényedet is. Meleg üdvözlét édesapádnak, neked pedig üzenem, hogy hosszabb levelet írd nagyapónak. — **Révai Bandi és Babi** (Dicsőszentmárton). Ha még nem kaptatok választ, még e válaszat megelőzően kapnotok kell, mert én válaszoltam. „Hortobágyon c. elbeszélésem, melyet a régi Jó Pajtás-ban olvastatok, „Aranyfeszület,” címmel megjelent könyvalakban is, valamelyik erdélyi könyvkereskedő utján esetleg megszerezheted. Az általam szerkesztett „Kis könyvtár” (kiadja a Franklin-társulat) egyik kötete. A számrejtvény sorra kerül. — **Szilágyi László** (Szilágycseh). Örvendetes tudomásul veszem, hogy ezután nem írsz apró betűvel s nem rontod vele a magad és mások szemét. Miután tisztán románul tanulsz, kétszeres érdeklődéssel fogom elolvasni pályaművedet. — **Gönczy László** (Dés). Szívemből örvendek, hogy kedves volt tanárom unokájának örömet szerzett a nyert könyv. Édes szüleid meleg üdvözlétét szeretettel viszonzom. — **Simó Irén** (Marosvásárhely). Tudtam én, hogy édes jó anyád, aki írántam való figyelmességéből tiltotta meg neked a sűrű levélírást, megadja az engedelmet az én

válaszom után. Mert, valóban, nekem nemhogy alkalmatlanság volna a ti leveletek olvasása és a válaszolás, de lelki fürdő. Tökmag király örvend, hogy kihuzta a nevedet, én meg annak, hogy az Anyai szeretet című képen mintha csak a te kis hugodat láttad volna édes anyád karján, de még annak is, hogy tiszta jeles volt a husvétí értesítőd. — *Simó Gyula, Béla és Géza* (Marosvásárhely). Kivánságotok teljesül: ezentul Simó Iren és Géza helyett Simó testvérek címre megy az ujság. — *Ajtay Lacika, Öcsike és Micuka* (Dés). Most már eligazodtam a verses rejtvényeden, ez is meg a számrejtvényed is jön. Jól esett, hogy megismertetted szüleiddel és testvéreiddel, nemkülönbben annak is örülök, Lacika, hogy a husvétí értesítőben is csak egy kettősöd volt, a többi egyes. Csak előre! — *Torday Adél* (Lupény). Hogy ki az a Tökmag király? Bergengócia volt királya, akit száműzött a népe zsarnokoskodása miatt s egy harmónikával menekült egyenesen nagyapóhoz. Most éppenséggel nem látszik rajta, hogy zsarnok volt valaha, szelid öreg ur, s nagyanyóka is oly szívesen hallgatja a harmónikázását, hogy mindig őfelségének juttatja a legjobb falatokat. Ha esetleg őfelsége kihuzza a nevedet, értesitem a kiadó bácsit, hogy az Öcsike könyvét és a Mesefolyamot már olvastad. — *Szaniszló fiúk* (Kolozsvár). A kiadó bácsi éppen most érdeklődött nálam pontos címetek feől, hogy megküldhesse a nyert könyvet, de úgy látom, mégis hozzátok talált. De azért ide jegyzem a címeteket: *Piafa Stefan cel Mare* (volt Hunyadi-tér) 17–18. — *Puskás Karsai* (Marosvásárhely). A 10. számot megkaptátok, a 9.-et nem. Hát ezt is pótolják. A hosszabbik betűrejtvényetek sorra kerül. — *Varga Lajos és Gyula* (Tetrozsény). Három hónapja jár nektek a Cimbora s most mutatkoztok be — a sok tanulnivaló miatt. Jobb későn, mint soha. Feltűnő szép az írás, melyik írta a levelet? Hányadik osztályosok vagytok? — *Csonka Irénke* (Torda). Mindig tiszta jeles volt a bizonyítványod: azért rendelte meg édesapád a Cimbora-t. S még olvasni sem tudtál, amikor leánytestvéreid olvasták neked a Jó Pastásból az én meséimet. Azóta szeretsz s kérsz, hogy én is szeresselek, mégpedig úgy, ahogy te engem. Hát van-e olyan köszívű ember, aki ezt a szeretetet ne viszonzóná? Négy „nénédet” is meleg szeretettel üdvözlöm. — *Műnz János* (Arad). Ügyes mind a két rajzod, jön is majd mind a kettő. Sikertült annak a kis anekdotaszerű francia történetnek a fordítása s ezt csak azért nem közlöm, mert valahol már találkoztam vele s valószínűleg találkozott egyik-másik olvasótársad is. A husvétí ünnepen csunya, szeles, havas idő volt, de itt volt a 10.-ik unokám, a kis Jucika s szépnék, ragyogónak láttam az egész világot. — *Kardos István és Tibor* (Nagyszalonta). Örvendek, hogy oly sok zavar után megkaptátok a két könyvet. Megkaptátok a 10. számot is. Ha ketten csináljátok a rejtvényeteket, nehezebbeket várok tőletek. Amit most csináltatok, vagy jó ismerősök, vagy igen könnyűek. — *Varga Lajos* (Camár). Következő alkalommal ird meg a helység magyar nevét is, mert így sejtelmem sincs arról, hogy Erdély mely tájékán lakol. — *László Gyula* (Székelyhid). Így ni, most már tudom, hogy Székelyhiden lakik az én László Gyula nevű unokám, sőt azt is tudom, hogy az általános osztályzata egyes. Igaz örömmel látlak unokáim szüntelen növekedő seregében. —

Kupferstich Ilu (Sepsiszentgyörgy). Nem győződ eléget csudálni, hogy milyen szép leveleket írok az unokáimnak, s első dolgokat, hogy olvassátok az üzeneteket. Azt hiszem, valamennyi unokám ezt cselekszi: először az üzeneteket olvassák. Kivánságodat tolmácsolom a kiadó bácsinak, hogy Pali bátyád ne bosszanthasson: ezután mindkettőtök nevére jár az ujság. — *Kupferstich E. Pál* (Sepsiszentgyörgy). Csak menjek Szentgyörgyre, hátra fordítom a sarkadat, mert Ilukát bosszantod. Tamásnak üzenek, hogy szeretnéd, ha „érdeklődnék” a fakirokról, bár ha jól emlékszem, róluk is volt már szó. Hogy mindig hű unokám és fáradhatatlan olvasóm maradsz, ebben nem kételkedem, s abban sem, hogy az marad a hugod is: oly meleg szeretetet olvasók ki leveleiből. — *Imreh Ferenc* (Marosvásárhely). Öcsikéért nem kell búsulni: a „nadselű” gondolatok kitalálása mellett első eminens is. Örvendek az ígéretnek s örülni fognak unokáim is, ha a nyáron ellátogatsz hozzánk. Jókivánságaid igazán megthattak. — *Pataky Pali* (Buzásbocsárd). Rejtvényeid sorra kerülnek. — *Wolf Mancika* (Temesvár). Sugtam őfelségének, gyönyörű szép írásodat is megmutattam, s szóról-szóra ezt mondta: Igazán megérdemelné Mancika, hogy ráhibázzak a nevére! — *Barcsay Mihály* (Dés). Meg vagyok elégedve az írásoddal, még inkább azzal, hogy oly ügyesen bemutattad szüleidet, testvéreidet s a nagymamát. A kiadó bácsinak külön irtam a címzés dolgaiban, a mutatványszám is elment Válaszut-Bonchidára. Bizony, szeretnék már betoppanni Désre, mert ott nekem sok-sok kedves unokám van. A rejtvényed sorra kerül. — *Bócsa Béla* (Nagybánya). Jók ujjabb rejtvényeid is. — *Friedmann Andor* (Szilágysomlyó). Igazad van: 10 éves fiut nem illet meg az ur címezés. Intézkedem, hogy elmaradjon. — *Káhn Ilus* (Calafete). Minden kezdet nehéz, de, lám, addig próbálgattad: megtanultad a rejtvényfejtést. Mászor ird meg lakhelyed magyar nevét is. — *Kellán Erzsébet* (Sepsiszentgyörgy). Örömmel látlak unokáim seregében, s hiszem, hűséges olvasóm maradsz. *Gottesmann Sándorka* (Orsova). Ezentul nem az apukád nevére, hanem a tiedre küldik az ujságot a str. Reg. Ferdinand 441. sz. alá. — *Adorján Sándor* (Nagyvárad). Régi szép emlékeket elevenít fel a neved. Mert volt nekem ifjkoromban Adorján Sándor nevű író barátom, aki Nagyváradról került Budapestre. Szép leveled és kedves versikéd azt sejteti, hogy mindenképpen méltó leszel e név viselésére.

A Cimbora előfizetési ára: negyedévre 40, félévre 80, egész évre 160 leu. Csehszlovákia területén 1 cseh Korona. Az előfizetés postautalványon, a kiadó címére: „*Szabadsajtó*” *könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság, Szatmár küldendő, de elfogad a Cimbora előfizetést Erdély minden könyvkereskedője is.*

Mutatványszámot, kívánatra, ingyen küld a kiadóhivatal.